

prima instanță: O.Cojocaru
(Judecătoria Buiucani, mun.Chișinău)
instanța de apel: A.Panov, A.Minciuna, M.Moraru
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2ra-1415/16

DECIZIE

27 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Sveatoslav Moldovan, Constantin Alerguș, Iurie Bejenaru,

examinând recursul declarat de către Cegolea Fiodor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Garmaș Serghei împotriva lui Cegolea Fiodor, Cegolea Liubovi privind încasarea datoriei, și acțiunea reconvențională depusă de Cegolea Fiodor împotriva lui Garmaș Serghei cu privire la declararea nulității actelor juridice,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Cegolea Fiodor și menținută hotărîrea Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 06 octombrie 2015, prin care a fost admisă acțiunea inițială și respinsă cererea reconvențională,

c o n s t a t ă :

La 05 mai 2015 reclamantul Garmaș Serghei s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Cegolea Fiodor, Cegolea Liubovi privind încasarea datoriei în sumă de 52000 euro cu titlu de datorie ce rezultă din raporturile de împrumut.

În motivarea acțiunii a indicat că în baza recipiselor a acordat pîrîților cu titlu de împrumut sumele de 30000 euro, 10000 dolari, 5000 euro, 2000 euro și 10000 dolari, ulterior fiind întocmit și un contract de împrumut, însă a aflat că, pîrîții au intenția de a desface căsătoria, astfel încît există riscul că mijloacele bănești nu vor fi restituite în termenul stabilit din care considerente s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată.

La 13 octombrie 2015 Cegolea Fiodor a depus acțiune reconvențională prin care a solicitat constatarea nulității recipiselor din 16 iulie 2010, 16 iulie 2011, 28 august 2011, octombrie 2011, 14 aprilie 2012 și a contractului de împrumut din 18 octombrie 2014 încheiate între Garmaș Serghei și Cegolea Liubovi.

Întru susținerea acțiunii reconvenționale Cegolea Fiodor a indicat că recipisele întocmite nu corespund exigențelor legale de validitate cu privire la subiecții actului juridic, nu este certă valuta de bani pretinsă și nici pe un act juridic nu există semnătura lui Cegolea Fiodor, care ar atesta consimțămîntul acestuia.

Prin hotărîrea Judecătoria Buiucani, mun.Chișinău din 16 octombrie 2015 s-a admis acțiunea inițială.

S-a încasat în mod solidar de la Cegolea Liubovi și Cegolea Fiodor în beneficiul lui Garmaș Serghei datoria în sumă de 52 000 (cincizeci și două mii) euro, echivalent în valută națională conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a RM la data executării hotărârii.

S-a respins cererea reconvențională depusă de Cegolea Fiodor către Garmaș Serghei cu privire la declararea nulității actelor juridice.

S-a încasat de la Cegolea Fiodor în beneficiul statului cheltuieli de judecată pentru taxa de stat în sumă de 25 000 (douăzeci și cinci mii) lei.

La data de 13 noiembrie 2015 Cegolea Fiodor a depus apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii reconvenționale și de respingere a acțiunii inițiale.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2016 s-a respins apelul declarat de către Cegolea Fiodor și menținută hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 06 octombrie 2015.

La 28 martie 2016, Cegolea Fiodor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile instanțelor judecătorești, considerându-le ilegale și pasibile casării, deoarece nu corespund tuturor normelor de drept și nu răspund în mod sigur și expres la toate obiecțiile.

Susține că, așa-zisele recipise la momentul întocmirii lor sunt de drept nule pe motivul nerespectării condițiilor de valabilitate prevăzute de lege și în acest sens contractul de împrumut din 18 octombrie 2014 nu este susceptibil să le confirme sau legalizeze retroactiv potrivit art. 700 al Codului civil or, din dispoziția imperativă al art. 216 alin. (2) al Codului civil rezultă că, nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părți a actului lovit de nulitate. Or, în cazul din speță recipisele-contracte de împrumut au fost întocmite în scris, însă fără știrea soțului al doilea, în lipsa clauzelor de bază prevăzute la art.210 CC alin.(1) care cere crearea posibilității de a preciza în termeni clari conținutul actului juridic, conferirea certitudinii în privința momentului încheierii lui, facilitarea controlului asupra modului de executare a obligațiilor cărora acesta le dă naștere.

Afirmă că în acest sens, Garmaș Serghei prin contractul de împrumut din 18 octombrie 2014 a dorit să confirme în mod camuflat recipisele întocmite anterior, însă a omis faptul că, nulitatea recipiselor ca acte inițiale au ca efect imediat nulitatea contractului de împrumut din 18 octombrie 2014 în calitate de act subsecvent acestora (pct. 20 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 1 din 07.07.2008 cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează nulitatea actului juridic civil).

Invocă că, pentru valabilitatea unui contract prin care se recunoaște existența unei obligații este necesară o declarație scrisă de recunoaștere, ca fiind unica metodă de recunoaștere și confirmare a recipiselor. Altfel spus, recunoașterea recipiselor din 16.07.2010, 16.07.2011, 28.08.2011, octombrie 2011 și 14.04.2012 poate opera doar în condițiile existenței unei declarații scrise de Cegolea Fiodor și nu prin încheierea unui contract care apriori nu poate confirma acte juridice nule de drept. Raționamentul

dat derivă din pct. 9 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție care stabilește că, în cazul în care contractul de împrumut nu a fost încheiat în formă scrisă, însă ulterior împrumutatul își recunoaște, prin declarație scrisă, obligația, contractul respectiv se consideră valabil conform art.700 alin.(1) Cod civil.

Mai invocă recurentul că recipisele din 16.07.2010, 16.07.2011, 28.08.2011, 10.2011 și 14.04.2012 au fost semnate de Cegolea Liubovi fără a indica expres scopul acestuia, fapt ce confirmă că împrumutul a fost luat în interes personal și nicidecum familial.

De fapt, un asemenea raport juridic cu intimatul nici nu putea exista în contextul în care recipisele date și contractul de împrumut au fost încheiate în mod fictiv și au drept scop impunerea lui Cegolea Fiodor de a restitui 1/2 cotă-parte din suma solicitată de care nici nu a beneficiat.

Astfel, recurentul invocă că nu recunoaște acțiunea și consideră că, responsabilitatea restituirii împrumutului în mărime de 52000 euro îi revine soției Cegolea Liubovi care a întocmit recipisele și contractul de împrumut din 18 octombrie 2014. Prin urmare, revine soției Cegolea Liubovi să-și justifice prin probe concludente scopul luării cu împrumut a mijloacelor bănești.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 10 februarie 2016, la 28 martie 2016 în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

Din actele pricinii s-a stabilit că înaintând acțiunea în judecată împotriva lui Cegolea Fiodor și Cegolea Liubovi, Garmaș Serghei a solicitat încasarea în mod solidar a datoriei în sumă de 52000 euro ce rezultă din recipisele anexate la materialele dosarului și anume suma de 30 000 euro din 16 iulie 2010; suma de 10 000 dolari din 16 iulie 2011; suma de 5000 euro din 28 august 2011; suma de 2200 euro din octombrie 2011; suma de 10 000 dolari din 14 aprilie 2012 (f.d.12-16), fapt care nu se neagă de către Cegolea Liubovi.

La 13 octombrie 2015 Cegolea Fiodor a depus acțiune reconvențională prin care a solicitat constatarea nulității recipiselor din 16 iulie 2010, 16 iulie 2011, 28 august 2011, octombrie 2011, 14 aprilie 2012 și a contractului de împrumut din 18 octombrie 2014 încheiate între Garmaș Serghei și Cegolea Liubovi.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii inițiale și respingerea acțiunii reconvenționale.

Judecând apelul declarat de către Cegolea Fiodor, instanța de apel a găsit necesar de a-l respinge și a menține hotărârea primei instanțe, considerând că aceasta este

întemeiată și legală, în acest sens reținând faptul că prima instanță corect a constatat că la 18 octombrie 2014, Garmaș Serghei și Cegolea Liubovi, au semnat contractul de împrumut, potrivit căruia a fost recunoscută primirea sumelor menționate, în baza recipiselor anexate la dosar, cu acordul soțului Cegolea Fiodor pentru necesități familiale. Concomitent, fiind confirmată datoria în mărime de 52 000 euro, deoarece termenul de restituire a împrumutului a expirat, iar prin tranzacția menționată acesta a fost prelungit (f.d.17).

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanțele de judecată au examinat pricina cu aplicarea corectă a normelor de drept material.

La caz este cert că înaintând cererea de chemare în judecată, Garmaș Serghei a solicitat încasarea împrumutului în mărime de 52 000 euro acordat lui Cegolea Fiodor și Cegolea Liubovi, invocând recipisele anexate la materialele dosarului și anume suma de 30 000 euro din 16 iulie 2010; suma de 10 000 dolari din 16 iulie 2011; suma de 5000 euro din 28 august 2011; suma de 2200 euro din octombrie 2011; suma de 10 000 dolari din 14 aprilie 2012 cât și contractul de împrumut din 18 octombrie 2014 (f.d. 140-145).

După cum s-a constatat incontestabil în speță, pârții nu și-au onorat obligațiunea asumată în modul corespunzător și nu au restituit suma împrumutului, fapt ce contravine prevederilor art. 572 alin. (2) Cod civil, care stabilește că obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună credință, la locul și în momentul stabilit.

Totodată, instanța de recurs menționează că, potrivit explicațiilor date în Hotărîrea Plenului CSJ a RM din 24.12.2010, nr.8 Cu privire la unele chestiuni referitoare la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației la soluționarea litigiilor legate de contractele de împrumut, în pct. 7, se indică că, faptul încheierii contractului de împrumut în formă scrisă poate fi demonstrat printr-un înscris, semnat de părți (împrumutat și împrumutător), prin telegrame, telefonograme, solicitarea scrisă din partea împrumutatului de amânare a termenului achitării împrumutului, scrisoarea-garanție cu afirmația că împrumutul va fi restituit și altele asemenea, semnate de partea care le-a expedit. De regulă, legea nu prevede obligativitatea încheierii contractului de împrumut în formă autentică.

Mai mult ca atât, în cazul în care contractul de împrumut nu a fost încheiat în formă scrisă, însă ulterior împrumutatul și recunoaște, prin declarație scrisă obligația, contractul respectiv se consideră valabil conform prevederilor art.700 alin.(1) CC al RM.

Conform art.700 alin.(1) Coc civil, se indică expres că pentru valabilitatea unui contract prin care se recunoaște existența unei obligații este necesară o declarație scrisă de recunoaștere.

Totodată, instanța de apel a constatat că, datoria în mărime de 52 000 euro a fost recunoscută de Cegolea Liubovi, care a și semnat contractul de împrumut, potrivit căruia a fost recunoscută primirea sumelor menționate, în baza recipiselor anexate la dosar, cu acordul soțului Cegolea Fiodor pentru necesități familiale. Deoarece termenul de restituire a împrumutului a expirat, iar prin tranzacția menționată acesta a fost prelungit (f.d.17).

Prin prisma prevederilor legale citate supra, instanța de recurs reține că, la materialele dosarului există probe care să ateste faptul că Cegolea Fiodor cunoștea

despre existența contractului de împrumut încheiat între Garmaș Serghei și Cegolea Liubovi, precum și că această sumă a fost utilizată întru sporirea patrimoniului comun al soților, după cum sugerează prevederile legale suscitute.

În această ordine de idei, instanța de recurs reiterează că conform tranzacției de partajare a bunurilor din 24 octombrie 2014 (f.d.57-58), soții Cegolea au semnat că sunt de acord să partajeze toate sumele bănești care au fost împrumutate, chiar și de unul din soți, în interesul familiei.

Mai mult ca atât, instanța de recurs menționează că soții Cegolea pe parcursul anilor 2008, 2011-2012 au procurat mai multe bunuri imobile (f.d.4-7), astfel bunurile au fost procurate în perioada acordării împrumutului.

Prin urmare, instanța de recurs menționează că nu pot fi reținute argumentele recurentului aduse în favoarea respingerii acțiunii inițiale, precum că nu a cunoscut despre semnarea contractului de împrumut dintre Garmaș Serghei și soția sa, Cegolea Liubovi, or conform explicațiilor date de Cegolea Fiodor în cadrul ședințelor de judecată, dînsul recunoaște existența datoriei față de Garmaș Serghei.

Existența datoriei față de Garmaș Serghei este recunoscută de către Cegolea Fiodor și prin scrisoarea adresată soției sale, Cegolea Liubovi, (f.d.59-60), și care în ședința de judecată a confirmat că a adresat o astfel de scrisoare, (f.d.71), astfel încît existența raporturilor obligaționale existente îi erau cunoscute.

Conform art. 24 alin. (2) Codul Familiei, soții răspund cu întreg patrimoniul lor pentru obligațiile care au fost asumate în interesul familiei, fie și numai de unul dintre ei, precum și pentru repararea prejudiciului cauzat ca urmare a săvîrșirii de către ei a unei infracțiuni, dacă prin aceasta au sporit bunurile comune ale soților.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiile sale dacă legea nu dispune altfel.

Prin urmare, în circumstanțele expuse nu se pot reține ca întemeiate argumentele recurentului precum că atât instanța de apel cît și prima instanță ar fi pronunțat o soluție greșită pe motiv că nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond și că a dat o aplicare eronată normelor de drept material.

În conformitate cu art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

La caz, recurentul nu a prezentat în cadrul examinării pricinii în instanța de apel și prima instanță probe concludente, pertinente întru susținerea pretențiilor invocate.

Instanța de recurs menționează că, este justă concluzia instanțelor ierarhic inferioare privind respingerea acțiunii reconvenționale referitor la nulitatea recipiselor și contractului de împrumut, or, părțile contractante nu neagă legalitatea recipiselor și a contractului de împrumut, precum și existența datoriei.

Astfel, suma împrumutată cade sub incidența art. 24 alin.(2) din Codul Familiei și poate fi considerat că, a fost împrumutată și cheltuită anume în interesul familiei.

Analizînd întregul material probator administrat în cauză, prin prisma criticilor invocate de către recurent, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră soluția instanțelor ierarhic inferioare cu privire la

admiterea acțiunii inițiale, și respingerea acțiunii reconvenționale întemeiată și legală, iar argumentele recursului declarative, lipsite de suport legal și probatoriu.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Cegolea Fiodor.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 10 februarie 2016 și hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 06 octombrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Garmaș Serghei împotriva lui Cegolea Fiodor, Cegolea Liubovi privind încasarea datoriei, și acțiunea reconvențională depusă de Cegolea Fiodor împotriva lui Garmaș Serghei cu privire la declararea nulității actelor juridice.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Sveatoslav Moldovan

Constantin Alerguș

Iurie Bejenaru